

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος 31 Μαΐου 2022

Μήνυμα Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου ΑΑΕΚ

Δρ. Χρίστου Μηνά

Με ευκαιρία την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου ενώνει τη φωνή της με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), αλλά και όλους τους συνεργάτες της εντός και εκτός της Κύπρου, στην κοινή προσπάθεια για αντιμετώπιση του μεγαλύτερου προβλήματος δημόσιας υγείας, του καπνίσματος.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) καλεί τις κυβερνήσεις και τις κοινότητες όλων των χωρών της υφηλίου να θέσουν τον έλεγχο του καπνού σε προτεραιότητα, προκειμένου να τηρηθούν οι διεθνείς στόχοι μέχρι το έτος 2030 για την πρόληψη της θνησιμότητας. Η Παγκόσμια φετινή εκστρατεία του ΠΟΥ έχει ως στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ολόκληρου του κύκλου του καπνού, και να αποκαλύψει την προσπάθεια της καπνοβιομηχανίας να κάνει τα προϊόντα της πιο 'ελκυστικά', προωθώντας τα ως φιλικά προς το περιβάλλον. Ο ΠΟΥ συνιστά στις χώρες να απαγορεύσουν πλήρως τη διαφήμιση, την προώθηση και τη χορηγία του καπνού, συμπεριλαμβανομένων των διαφημιστικών με βάση τα πρότυπα της Σύμβασης-Πλαίσιο για τον έλεγχο του Καπνού (FCTC) του ΠΟΥ.

Το κάπνισμα αποτελεί το **πρώτο σε μέγεθος και συνέπειες πρόβλημα δημόσιας υγείας** διεθνώς, ευθύνεται για μια σειρά χρόνιων παθήσεων και αλλοιώσεων στον ανθρώπινο οργανισμό, ενώ έχει ως αποτέλεσμα εκατομμύρια θανάτους κάθε χρόνο, σε παγκόσμια βάση, **οι οποίοι μπορούν να προληφθούν**. Τουλάχιστον το ήμισυ των καπνιστών παγκοσμίως πεθαίνουν πρόωρα λόγω του καπνίσματος (κατά μέσο όρο 14 χρόνια

νωρίτερα). Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο υπολογίζεται ότι 700,000 Ευρωπαίοι πολίτες χάνουν τη ζωή τους ετησίως εξαιτίας του καπνίσματος.

Αν και έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος τα τελευταία χρόνια, το **ποσοστό των καπνιστών στην ΕΕ εξακολουθεί να είναι υψηλό**: το 26 % του συνολικού πληθυσμού και το 29% των νεαρών Ευρωπαίων ηλικίας 15-24 ετών καπνίζουν.

Όσον αφορά στην Κύπρο με βάση την **Παγκύπρια Έρευνα Γενικού Πληθυσμού** της ΑΑΕΚ του 2019:

- Περίπου 4 στους 10 Κύπριους ανέφερε ότι κάπνισε κατά τον τελευταίο μήνα.
- Η διάμεσος ηλικία έναρξης του καπνίσματος ήταν τα 18 έτη
- Περίπου οι μισοί καπνιστές εξέφρασαν την επιθυμία να διακόψουν το κάπνισμα (με το μεγαλύτερο ποσοστό να επικεντρώνεται στην ηλικιακή ομάδα 45-54 ετών).

Νέες τάσεις παρουσιάζονται όσον αφορά στη χρήση νέων καπνικών προϊόντων όπως ο ναργιλές και το ηλεκτρονικό τσιγάρο. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της **Πανευρωπαϊκής έρευνας μαθητικού πληθυσμού ESPAD (2019)**, η Κύπρος φαίνεται να ξεπερνά τον μέσο όρο στην **καθημερινή χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου από μαθητές** (σύνολο μαθητών 4,6%, Μέσος όρος ESPAD 3,1%).

Όσον αφορά στη χρήση ναργιλέ, η ESPAD έδειξε ότι σε σχέση με τις υπόλοιπες 34 χώρες, **η Κύπρος βρίσκεται ανάμεσα στις χώρες με τα ψηλότερα ποσοστά** κατά τον τελευταίο μήνα, (Κύπρος 21%, Μέσος όρος ESPAD 8,9%).

Με γνώμονα τις αρνητικές συνέπειες του καπνίσματος στη δημόσια υγεία, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) συμπεριέλαβε στο **Σχέδιο Δράσης της 2021-2024**, τη Μείωση και Πρόληψη του καπνίσματος μέσω της διασφάλισης της εφαρμογής και παρακολούθησης της νομοθεσίας για τον έλεγχο του καπνίσματος με την εμπλοκή όλων των αρμοδίων φορέων.

Επιπρόσθετα, η **Εθνική Στρατηγική για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028**, όσον αφορά το κάπνισμα στηρίζεται στις Διεθνείς δεσμεύσεις του ΠΟΥ (WHO Framework Convention on Tobacco Control (FCTC), τις οποίες υπέγραψε και η Κύπρος το 2004.

Η ΑΑΕΚ στήριξε την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, η οποία αποσκοπούσε στην αυστηρότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της. Αυτό μπορεί να μειώσει αισθητά το κάπνισμα αλλά και να κινητοποιήσει καπνιστές να διακόψουν το κάπνισμα.

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), συνεχίζει για τρίτη χρονιά την εκστρατεία **“SMOKE FREE CYPRUS”** με το μήνυμα: **"Περνά από το χέρι μου, κόβω το κάπνισμα τώρα!"** Στα πλαίσια της εκστρατείας, η ΑΑΕΚ συμμετείχε στον Αγώνα RUN4 ALL στη Λεμεσό, (15 Μαΐου 2022) ο οποίος ήταν αφιερωμένος στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του καπνίσματος με διανομή ενημερωτικού υλικού στο κοινό, αλλά και με παραχώρηση των φανελών των δρομέων με το λογότυπο smoke-free.

Επίσης, δημιούργησε και προώθησε εντός Μαΐου, σε τηλεοπτικούς σταθμούς, στους κινηματογράφους αλλά και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, 2 σποτ αναφορικά με τα νέα καπνικά προϊόντα και τους κινδύνους που ενέχουν, όπως επίσης και βιντεο με ερωτήσεις και απαντήσεις που αφορούν στο ηλεκτρονικό τσιγάρο και τον ναργιλέ.

Παράλληλα η ΑΑΕΚ είναι δίπλα στον κάθε πολίτη που ευαισθητοποιείται για το τεράστιο αυτό θέμα και προβληματίζεται για την ατομική και δημόσια υγεία, και προωθεί τη δωρεάν **τηλεφωνική γραμμή 1431** των προγραμμάτων διακοπής του καπνίσματος, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας/ΟΚΥΠΥ.

Η προστασία από τις συνέπειες του καπνίσματος και η παροχή ενός περιβάλλοντος απαλλαγμένου από καπνό, αποτελεί αδιαμφισβήτητο δικαίωμα κάθε πολίτη. Η παράλληλη δραστηριοποίηση όλων των Υπουργείων, Φορέων και Οργανώσεων αλλά και της Κοινωνίας των Πολιτών στη διασφάλιση αυτού του δικαιώματος, αποτελεί προτεραιότητα της ΑΑΕΚ.

Ως Πρόεδρος της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) σας καλώ και σας προσκαλώ, να κάνουμε όλοι ότι ΠΕΡΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΕΡΙ ΜΑΣ, για να διακόψουμε το κάπνισμα και να απαλλαγούμε εμείς και οι γύρω μας, από τις βλαβερές συνέπειες του.